

3.5.2 HYSE I NORDSJØEN/SKAGERRAK-KATTEGAT

Odd Smedstad

odd.smedstad@imr.no

► Status og råd

Ifølge ICES er bestanden i god forfatning og høstes bærekraftig. Gytebestanden er godt over føre-var-nivået, og fiskedødeligheten er for tiden godt under. Årsklassene 2001–2004 er alle beregnet til å være langt under gjennomsnittet, mens 2005-årsklassen er noe sterkere. 2006-årsklassen ser også ut til å være svak. Denne dårlige

rekrutteringen vil medføre en nedgang i gytebestanden i de nærmeste årene.

ICES anbefaler at den vedtatte forvaltningsplanen følges. Dette innebærer landinger på 55 400 tonn i 2007 (utkast ikke inkludert).

Fiskeri

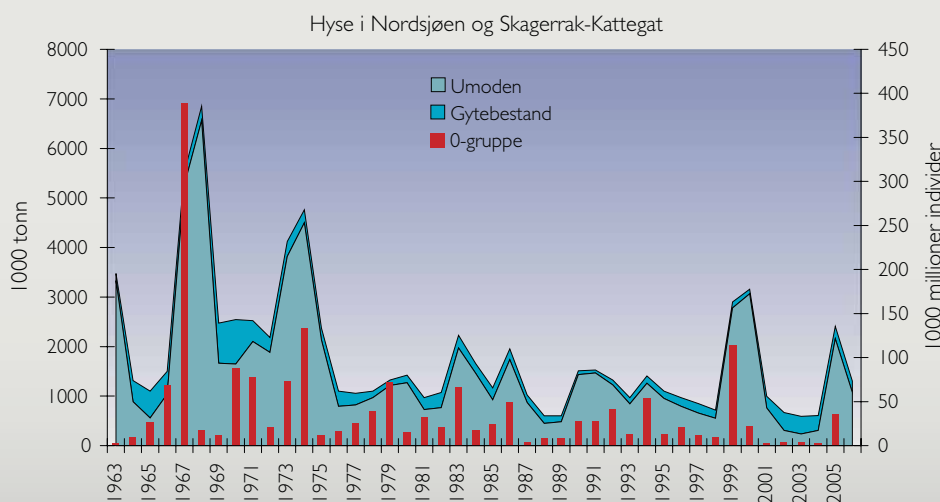
Forvaltningsmessig blir hysebestanden i Skagerrak–Kattegat og bestanden i Nordsjøen holdt atskilt. Vi regner med at ca.

6 % av beregnet kvote kan tas i Skagerrak–Kattegat og ca. 94 % i Nordsjøen. EU disponerer 77 % og Norge 23 % av totalkvoten i Nordsjøen. I Skagerrak–Kattegat blir Norge vanligvis tildelt ca. 4 % av totalkvoten.

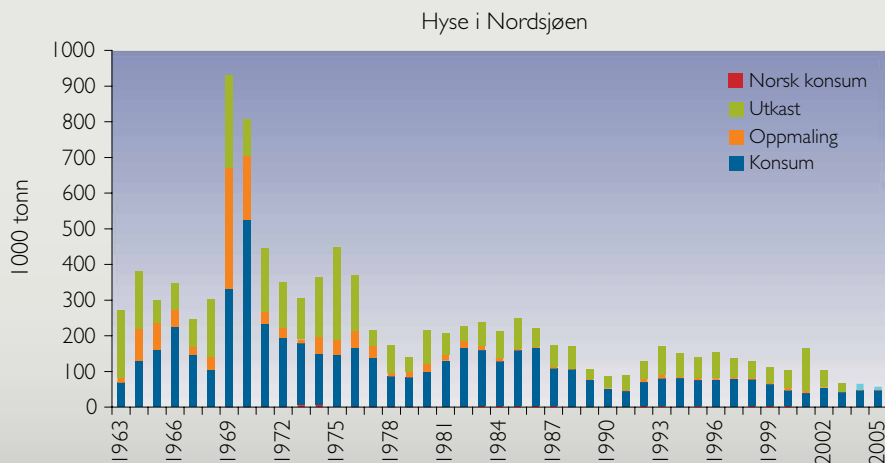
Totalkvotene fastsettes gjennom årlige forhandlinger mellom EU og Norge. For Nordsjøen har partene blitt enige om en forvaltningsplan som i hovedsak tilsier et uttak på 26 %. Totalkvotene for 2007 er på 54 640

Figur 3.5.2.1

Utviklingen av totalbestand (mørkt + lyst område), gytebestand og rekruttering som 0-gruppe for hyse i Nordsjøen/Skagerrak–Kattegat. *Haddock in the North Sea/Skagerrak–Kattegat. Total stock (dark + light areas), spawning stock (dark area) and recruitment as 0-group (bars).*


Figur 3.5.2.2

Fangst av hyse i Nordsjøen. Norsk fangst er så liten at den knapt synes i figuren. Data for norsk fangst mangler før 1969. *Catches of haddock in the North Sea. Norwegian (red), human consumption (blue), industrial by-catch (orange) and discards (green). No data of Norwegian catches before 1969.*


Haddock

Based on the most recent estimate of SSB and fishing mortality, ICES classifies the stock as having full reproductive capacity and being harvested sustainably. The SSB is well above the B_{pa} , and the fishing mortality is at the moment well below F_{pa} . The 2001–2004 year classes are all estimated to be well below average, while the 2005 year class is above the long-term geometric mean. Indications are that the

2006 year class is low. Because of incoming low year classes, SSB is expected to decrease.

The agreed management plan ($F=0.3$, 26 %) would imply a catch in 2007 of 55,400 tonnes. EU and Norway agreed on TACs for 2007 of 54,600 tonnes in the North Sea and 3,360 tonnes in Skagerrak–Kattegat.

tonn i Nordsjøen og 3 360 tonn i Skagerrak–Kattegat. Av disse disponerer Norge henholdsvis 12 567 tonn og 141 tonn.

I 2005 var totalkvoten i Skagerrak–Kattegat 4 018 tonn, men bare 764 tonn ble fisket, og av dette tok Norge 93 tonn. I Nordsjøen var totalkvoten 66 000 tonn, 57 292 tonn ble fisket og Norge landet

2 069 tonn. Totalfangstene var antakeligvis godt under kvotene også i 2006. Dersom man greier å holde seg til forvaltningsplanen i årene framover, vil fisket være bærekraftig.

Hyse blir fanget sammen med bl.a. torsk og hvitting i alle typer redskaper, og Skottland står for over 80 % av landin-

gene. Til tider kan utkast av småfisk være større enn landingene. Andre nasjoner som fisker hyse er bl.a. Norge, Danmark, England, Tyskland og Frankrike. Over halvparten av de norske fangstene blir fisket med trål.



Foto: Jaime Alvarez

Hyse

Melanogrammus aeglefinus

Familie: Torskefamilien (Gadidae)

Andre navn: Kolje

Maks størrelse: 60 cm og 4 kg

Levetid: 15 år

Leveområde:

Nordsjøen/Skagerrak–Kattegat

Gytemråde: Sentrale Nordsjøen

Gytetidspunkt: Mars–mai

Føde: Bunnedyr, sildeegg og fisk

Nøkkeltall:

KVOTERÅD FOR 2007: 55 400 tonn

TOTALKVOTE¹/NORSK KVOTE¹ 2005:

70 018 tonn/14 848 tonn

TOTALFANGST¹/NORSK FANGST¹ 2005:

58 056 tonn/2 464 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2005:

20 mill. kroner

¹ Nordsjøen + Skagerrak–Kattegat

Fakta om bestanden

Nordsjøhysa gyter i perioden mars–mai i de sentrale delene av Nordsjøen. Oppvekstområder er kystnære områder i Morray Firth, rundt Orknøyene og Shetland og langs eggakanten på ca. 200 m dyp fra Shetland til Skagerrak. Hysa produserer med ujevne mellomrom meget sterke årsklasser.

Hysa spiser hovedsakelig bunnedyr som børstemark, muslinger og slangestjerner, men tobis og sildeegg står også på menyen. I Nordsjøen blir hysa kjønnsmoden når den er to til tre år gammel, og den

er da ca. 28 cm lang. Fem år gammel er den 38–45 cm lang.

De siste 50 årene har utbredelsen av nordsjøhyse endret seg. Tidligere fantes det ganske mye hyse sør i Nordsjøen, men nå lever mesteparten nord for en linje trukket mellom Newcastle og Hanstholm.

Hysa er en typisk bunnfisk. Den finnes på begge sider av Atlanterhavet og er oppdelt i de samme bestandene som torsken, bortsett fra at det ikke er noen hysebestand i Østersjøen.

3.5.3 HVITTING I NORDSJØEN OG DEN ØSTLIGE ENGELSKE KANAL

Odd Smedstad

odd.smedstad@imr.no

► Status og råd

Tilgjengelig informasjon er ikke god nok til å vurdere gytebestanden i forhold til føre-var-nivåene. Bestanden er nå nær det lavest beregnede nivå noensinne (Figur 3.5.3.1). Landinger og fiskedødelighet er fortsatt på et lavt nivå.

ICES anbefaler at konsumlandningene i 2007 ikke må overstige gjennomsnittet for 2003–2005 på 15 100 tonn.

Fiskeri

Av totalkvoten i Nordsjøen disponerer EU 90 % og Norge 10 %. For 2007 har EU og Norge blitt enige om en totalkvote på 23 800 tonn, hvorav Norge disponerer 2 380 tonn.

I 2005 var totalkvoten 28 500 tonn. Totalt ble det fisket 22 000 tonn, hvorav halvparten er beregnet som utkast. Norge hadde en kvote på 2 850 tonn, men fisket bare 74 tonn. For 2006 var totalkvoten 23 800 tonn, hvorav Norge disponerer 2 380. Foreløpige

tall fram til 30. september 2006 viser at EU har landet ca. 11 000 tonn, mens Norge bare har landet 15 tonn (Figur 3.5.3.2).

Hvitting blir fanget sammen med bl.a. torsk og hyse. Skottland står for nesten 2/3 av landingene, men Frankrike og Nederland fisker også en del.